



**El treball analitza quines són les línies d'actuació en emprenedoria en sis universitats públiques catalanes per tal de millorar-ne les pràctiques**

## **Un estudi de RecerCaixa proposa estratègies per impulsar les capacitats emprenedores en l'àmbit universitari català**

- La investigació, liderada pel grup Formació Docent i Innovació Pedagògica (FODIP) de la Universitat de Barcelona, constata que tot i el discurs institucional favorable i les bones iniciatives que s'han dut a terme des de les universitats en els últims anys, l'emprenedoria encara té una presència escassa en els plans docents i d'estudis.
- Segons l'estudi, només un 32% dels professors universitaris afirma impulsar les competències emprenedores a les aules, més del 50% desconeix els recursos que el seu centre ofereix per desenvolupar-les, i un 63% dels alumnes afirma que no rep cap formació en aquest camp.
- Existeix, a més, una "estigmatització" del concepte emprenedoria, que s'associa a una visió mercantilista, i no a habilitats que poden millorar el perfil professional, com ara tenir iniciativa personal, capacitat per assumir riscos i responsabilitats, o treballar en equip.
- Per millorar les pràctiques actuals i, de retruc, optimitzar les possibilitats d'ocupabilitat dels futurs graduats, els autors de l'estudi proposen un conjunt d'estratègies centrades en tres àmbits: les polítiques institucionals, les polítiques docents i la metodologia d'aula.
- El treball recull les respostes d'una mostra de 735 alumnes, 161 professors i 29 vicerectors de recerca, caps d'estudis i directors de càtedres d'emprenedoria de sis universitats públiques catalanes: la UAB, la UB, la UPF, la UPC, la UdG i la UdL.
- L'estudi, "Emprenedoria i universitat. Diagnòstic, bones pràctiques i línies d'actuació en l'àmbit universitari català", s'emmarca dins el programa de recerca d'excel·lència RecerCaixa, que impulsa l'Obra Social "la Caixa" en col·laboració amb l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP).

**Barcelona, 18 de maig de 2015.-** Ignasi López Verdeguer, director del Departament de Ciència de la Fundació Bancària "la Caixa" i un equip d'investigadors del grup Formació Docent i Innovació Pedagògica (FODIP) del Departament de Didàctica i Organització Educativa de la Universitat de Barcelona (UB), liderat per Francesc Imbernon, ha presentat avui al Palau Macaya de Barcelona, els resultats de l'estudi "Emprenedoria i universitat. Diagnòstic, bones pràctiques i línies d'actuació en l'àmbit universitari català", que analitza quines són les actituds i les pràctiques de les universitats públiques catalanes respecte al foment de l'emprenedoria.

L'estudi s'emmarca dins el programa de recerca d'excel·lència **RecerCaixa**, que impulsa l'Obra Social "la Caixa" en col·laboració amb l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), i recull les respostes d'una mostra de 735 alumnes, 161 professors i 29 vicerectors de recerca, caps d'estudis i directors de càtedres d'emprenedoria de sis universitats públiques catalanes: la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Pompeu Fabra (UPF), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), la Universitat de Girona (UdG) i la Universitat de Lleida (UdL).

### **Presència escassa, desconeixement i pocs recursos**

Els resultats constaten que malgrat el discurs institucional favorable, la creació d'unitats especialitzades, d'oficines de transferència de coneixement i la comercialització de patents dins l'àmbit universitari, l'emprenedoria té una presència escassa en els plans docents i d'estudis, ja que un 68% del professorat universitari no imparteix competències emprenedores en les seves assignatures i desconeix els recursos que el seu centre ofereix per desenvolupar-les. Només un 32% dels docents afirma que fomenta aquestes competències en les seves classes i, en general, tots consideren que els recursos amb què compten per oferir aquesta formació són escassos.

Pel que fa als continguts, les competències emprenedores que es treballen majoritàriament a les aules són, per aquest ordre: la responsabilitat, el treball en equip, les habilitats de comunicació, la iniciativa, la flexibilitat davant del canvi, l'actitud proactiva per resoldre problemes, la motivació i la creativitat, seguides per les habilitats per a l'anàlisi, la gestió, l'autoconeixement i el lideratge. Els docents que les treballen, ho fan amb activitats com la lectura i l'anàlisi crítica de documents, la recerca de dades, l'aprenentatge autònom i orientat a projectes, l'aprenentatge basat en problemes, l'estudi de casos i les exposicions orals, entre d'altres.

### **Manca d'avaluació de la competència emprenedora**

No obstant això, un 63% dels docents afirma que dins del pla d'estudis no hi ha un procés de seguiment i d'avaluació de la competència emprenedora de l'alumnat, un 33% desconeix si n'hi ha i només un 4% afirma que sí que n'hi ha.

### **Formació insuficient i “estigmatització” del concepte**

---

Pel que fa a l'alumnat, només un 37% afirma haver estudiat algun aspecte relacionat amb l'emprenedoria en les seves assignatures i, d'entre les activitats dutes a terme per desenvolupar aquestes competències, en destaquen, en primer lloc, les conferències de professionals experts (segons un 61,38%) i els seminaris (54,66%), seguits per la lectura de textos d'anàlisi (53,10%), la recerca de dades i la documentació (50,69%), les visites (42,24%), els casos pràctics (41,72%), les tutories (40,34%), l'estudi i la discussió en grup d'un tema (39,48%) i l'exposició oral o escrita d'informes (38,28%). Tanmateix, el 79% dels enquestats assegura que la seva formació en aquest àmbit no ha estat mai avaluada de manera específica, i en tots els casos es considera que l'oferta formativa que ofereixen les facultats en aquest camp és insuficient o la desconeixen.

Alhora, es detecta una manca de formació especialitzada dirigida als docents, de manera que pràcticament la totalitat dels enquestats no han rebut formació sobre aquest tema. Aquest fet podria ser una de les raons que fa que les competències emprenedores no es treballin suficientment a les aules universitàries.

D'altra banda, i pel que fa a la majoria d'estudiants i de docents, el concepte *emprenedoria* està força “estigmatitzat” i s'associa a una actitud procapitalista, i no a competències i habilitats que poden millorar-ne el perfil professional i les perspectives d'ocupabilitat laboral en un futur, com ara la iniciativa personal, la creativitat, la facilitat per a la comunicació, la capacitat per assumir riscos i responsabilitats, o la flexibilitat i la capacitat per treballar en equip.

### **Estratègies per impulsar el canvi**

---

En vista d'aquesta realitat, els autors de l'estudi recullen i proposen diferents accions i estratègies centrades en tres àmbits: les polítiques institucionals, les polítiques docents i la metodologia d'aula.

Es planteja, en primer lloc, una línia transversal d'actuació que pretén reorientar el concepte d'*emprenedoria* i proposar el de *competències emprenedores*, amb un sentit molt més ampli i aplicat a totes les àrees de coneixement, i no només a les vinculades a l'economia.

Una segona línia d'actuacions s'adreça a millorar la visibilitat i la sensibilització de la comunitat universitària respecte de les competències emprenedores: millorar-ne els

canals de difusió, comptar amb prescriptors en els diferents estudis i implicar el professorat i l'alumnat en el procés de difusió de l'emprenedoria a la institució.

Una tercera línia aporta propostes per millorar les competències docents del professorat a través de formació especialitzada (per exemple, a través de cursos en línia oberts i massius —MOOC—, tallers de simulació, etc.), de la creació d'un banc de bones pràctiques entre totes les universitats catalanes i, sobretot, de la valoració i acreditació de la competència emprenedora del professorat.

La quarta i última línia d'actuacions es dirigeix a dotar d'estratègies per incorporar l'emprenedoria a les aules, com per exemple noves activitats d'aula o uns criteris d'avaluació específics per valorar la competència emprenedora.

### **Més informació:**

---

#### **Departament de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"**

Irene Roch: 934 046 027 / 669 457 094 / [iroch@fundaciolacaixa.org](mailto:iroch@fundaciolacaixa.org)  
<http://www.lacaixa.es/obrasocial>

#### **Departament de Comunicació ACUP-programa RecerCaixa**

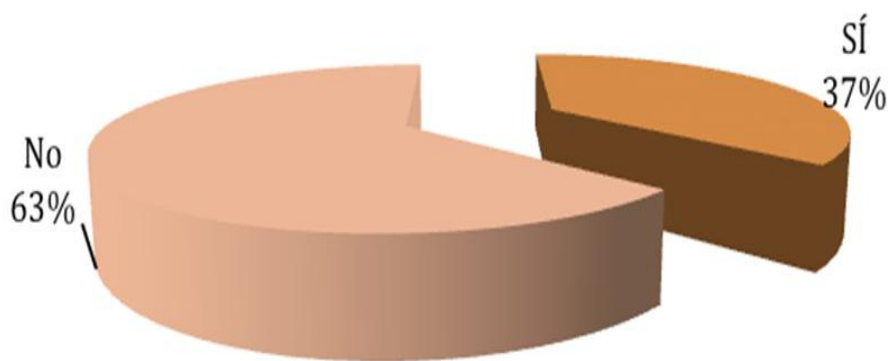
Carme Pérez: 933 160 912 / 667 580 997 / [comunicacio@recercaixa.cat](mailto:comunicacio@recercaixa.cat)  
[www.recercaixa.cat](http://www.recercaixa.cat)

# ANNEX

## 1. Resultats quantitatius. Alumnat

### L'emprenedoria i l'autoocupació a les assignatures

Has estudiat en les teves assignatures alguns aspectes d'emprenedoria i autoocupació?



### Activitats treballades a la Universitat per al desenvolupament de la competència emprenedora de l'alumnat

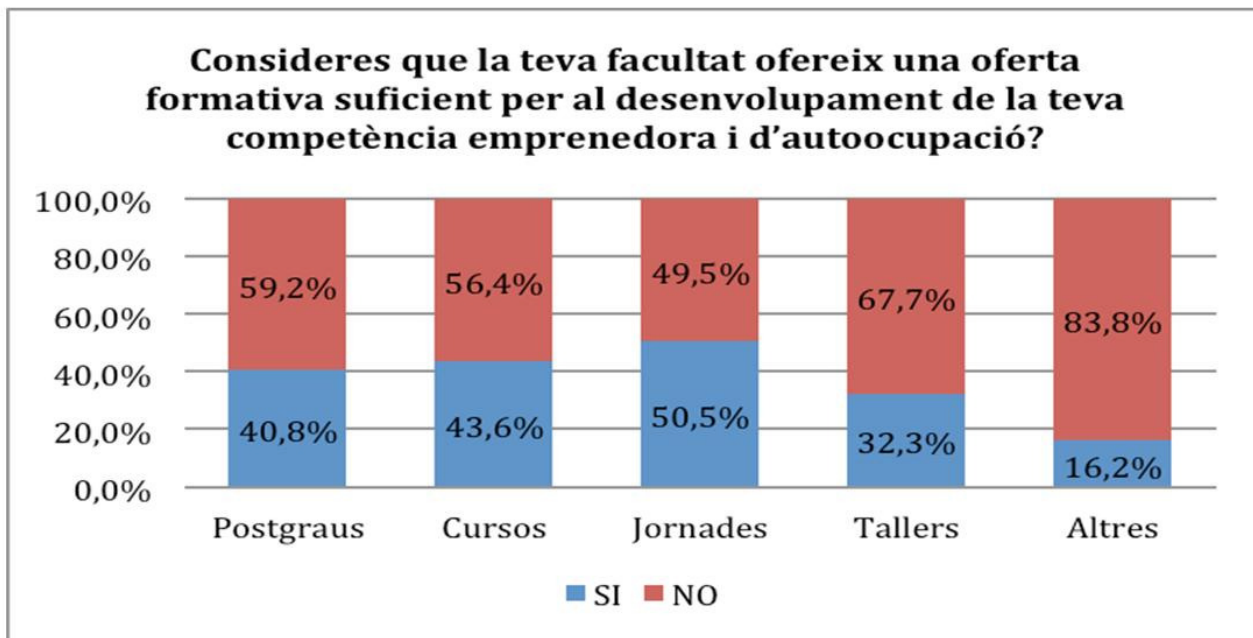
Quines de les següents activitats has treballat a la Universitat per al desenvolupament de la teva competència emprenedora?



## ANNEX

### 1. Resultats quantitatius. Alumnat

Oferta formativa i serveis per al desenvolupament de la competència emprenedora i d'autoocupació



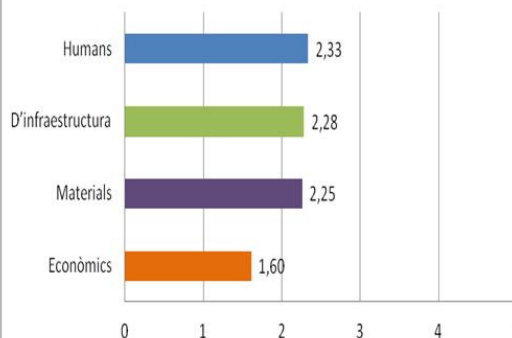
### 2. Resultats quantitatius. Professorat

Coneixement i valoració del professorat dels recursos per a l'emprenedoria.

Coneixes els recursos (econòmics, humans, materials, d'infraestructures...) sobre la formació emprenedora que la teva universitat posa a disposició dels docents?



(Si respon "Sí"): Valora de 0 a 5 (on 0 és la puntuació més baixa i 5 la més alta) els recursos que la universitat posa a disposició de la formació emprenedora:

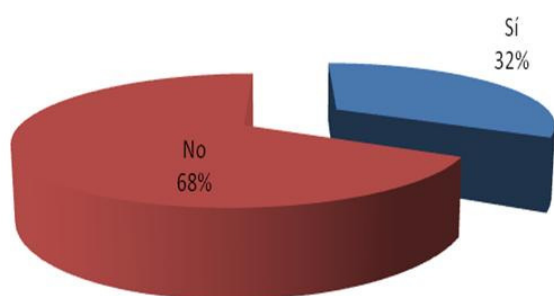


# ANNEX

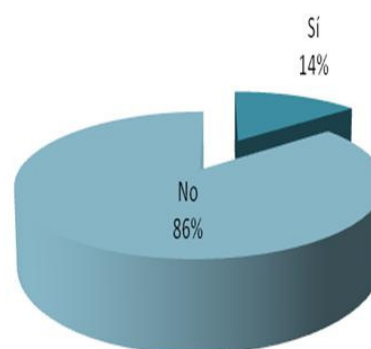
## 2. Resultats quantitatius. Professorat

### Treball en les assignatures de competències i continguts en relació a l'emprenedoria.

En el pla docent de les assignatures que imparteixes, especifiques algunes competències relacionades amb l'emprenedoria?

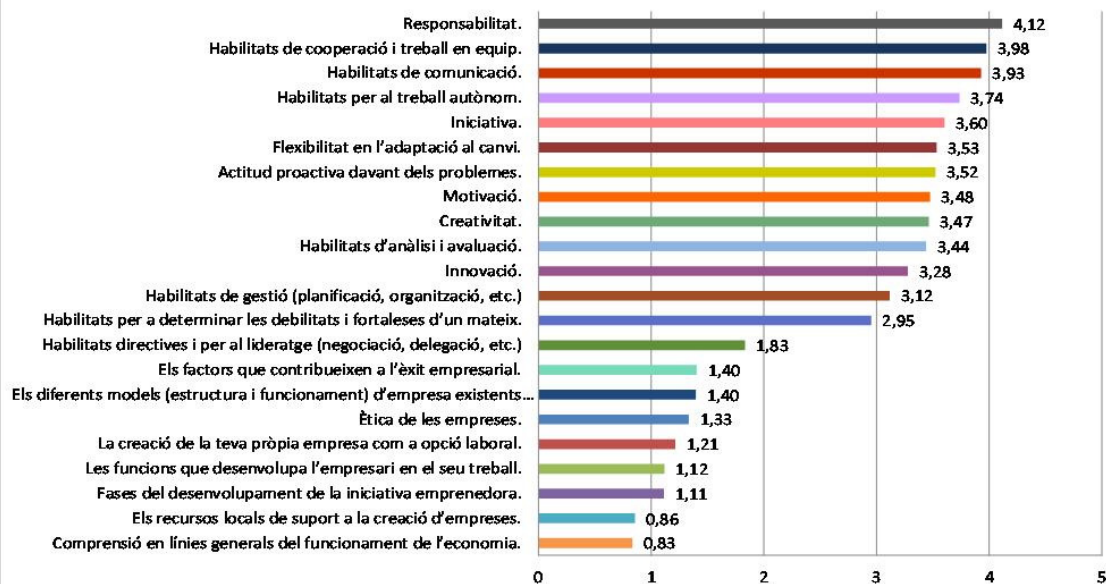


L'assignatura que imparteixes contempla continguts específics sobre emprenedoria definits al pla d'estudis?



### Continguts relacionats amb l'emprenedoria que el professorat afirma treballar.

De les assignatures que imparteixes, quins continguts de la competència emprenedora treballes a l'aula?  
(Valora de 0-5, on 0 és la puntuació més baixa i 5 la més alta):



# ANNEX

## 2. Resultats quantitatius. Professorat

### Activitats que el professorat desenvolupa per promoure la competència emprendedora.

